

Ploomimähkuri poolt kahjustatud ploom (vasakul). Viljakivi lähedal on näha sültjas, näripuruga täidetud pesa. Ploomivaablase kahjustus (paremal): viljas on suur auk ning viljakivi on vigastatud.

Ploomimähkur

Valmik on väheldane silmapaistmatu liblikas. Tal on pruunid eestiivad, mille välisservas on hele rant, tagatiivad läigivad metallselt. Rohekaskollane muna (pikkus kuni 0,7 mm) on kergelt ovaalne ja pool-läbipaistev.

Noored ploomimähkuri röövikud on valkja pool-läbipaistva kehaga. Viimases kasvujärgus muutub selg punakaks, pea on mustjaspruun, eesseljaning anaalkilp on pruunikas. Täiskasvanud röövik on kuni 12 mm pikkune ja 8 jalapaariga. Ta nukkub kevadel, helepruun nukk on 6–8 mm pikkune.

Muneb noortele viljadele

Liblikas alustab lendlust ploomide õitsemise ajal ning see kestab kuni kuu aega. Munema hakkab ta mõni nädal pärast ploomide õitsemist, kui õhutemperatuur on tõusnud üle 14°.

Liblikad munevad õhtul hämariku saabudes nii noortele viljadele kui ka viljaalgmete lähedal olevatele lehtedele. Üks liblikas võib muneda kuni 60 muna.

Koorunud röövik tungib vilja, kus toitub luuseemne ümbruses pehmest viljalihast. Ploomist ploomi liikudes läbib ta viis kasvujärku. Täiskasvanud röövik variseb koos viljaga maapinnale, lahku ploomist ja läheb puu tüvele, kus valmistab korba all või koorpraos kookoni, kuhu jääb talvituma. Osa võib jääda talvituma ka puualusesse lehekõdusse.

Kahjuri sisenemiskohale ilmub ploomil kummitilgake, mis annab märku, et vilja kallal on käinud ploomimähkuri röövik. Kahjur kaevandab ploomi sisus, jõuab luuseemneni ja närib selle lähikonda avara koopa.

Ploomimähkuri röövik.

Viljakivi kahjustavad vaid nooremates viljades arenevad röövikud. Ploomi sisemus täitub pruuni märja näripuruga. Kahjustuskohta ümbritseb kõva sültjas mass ning see on vilja tervest osast selgesti eristatav.

Kahjustatud vili jääb välja arenemata ja värvub varem. Vilja pinnal

TÖRJE

Kuidas ploomimähkurit tõrjuda?

■ Tähtis on hoida ploomipuu tüvi korbast puhas, et vähendada röövikute talvitumisvõimalusi.

■ Kahjustuse alguses, kui märkate ploomidel kummitilgakesi ning osa ploome hakkab kiiresti värvuma, raputage kahjuriga ploomid puult maha, koguge kokku ning hävitage kohe. Sellega vähendate uute viljade kahjustumist.

■ Paigaldage juba juulis tüvede maapinnalähedasele osale püünisvõõdeks 10–15 cm laiused jõupaberist ribad (müügil on ka spetsiaalsed liimivööd – *toim.*). Hilissügisel eemaldage need ning põletage koos nende alla talvituma kogunenud röövikutega. See meetod sobib hästi väikeaeda.

■ Ploomimähkuri tõrjeks on müügil feromoonpüünised. Pange need välja ploomide õitsemise ajal, kuna nad püüavad ainult ploomimähkuri liblikaid.

■ Ploomimähkuri meelissordid on näiteks 'Victoria' ja 'Emma Leppermann'.

võib märgata sissevajunud lohukesi, kahjustuskoht on tumedamalt värvunud. Kahjustatud ploomid torkavad tervete viljade hulgas silma. Nad varisevad enneaegselt.

LUULE METSPALU

EMÜ taimekaitse osakonna vanemteadur

REPRO